

5337/2

polskiej i litewskiej delegacji w Suwałkach dnia 30 września 1920 roku.

Obecni ze strony polskiej: delegat Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich pułkownik Mieczysław Mackiewicz, delegat Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. Juljusz Łukasiewicz oraz od Naczelnego Dow-a rotmistrz Adam Romer od M.S.Z. Wacław Przesmycki.

Ze strony litewskiej: delegaci Sztabu Jeneralnego i Ministerstwa Obrony Krajowej jenerał-porucznik Kattche, major Sumskis oraz delegaci Rządu Litewskiego p. Bronisław Balutis - Dyrektor Departamentu Politycznego w M.S.Z., p. Włodzimierz Carneckis - członek Konstytuanty Litewskiej i p. Mikołaj Birzińska.

Posiedzenie otworzył pułkownik Mackiewicz witając delegację litewską oraz wyrażając nadzieję na pomyślny wynik konferencji polsko-litewskiej.

Jenerał Kattche dziękuje za przywitanie.

Pan Łukasiewicz w kilku słowach pozdrawia p. p. Kelley (przedstawiciel Komisarza St. Zjedn. na kraje Bałtyckie), Dellanhave (przedstawiciel Ang. Komisarza na kraje Bałtyckie) i Padgitter'a (szef misji wojskowej angielskiej w Kownie) oraz wyraża zgodną zgodę obu delegacji, aby wyżej wymienieni Panowie byli obecni w celach czysto informacyjnych przy mających się rozpocząć rokowaniach.

Po wymianie pełnomocnictw, które obie strony uznają za wystarczające i we właściwej formie wystawione ustalono, za przykładem posiedzeń w Kalwarji: kolejne przewodnictwo na posiedzeniach, język obrad rosyjski, sporządzenie protokołów w językach polskim i litewskim, zanoszenie do protokołów tylko postanowień, zgłoszenie pytań i odpowiedzi na żądanie jednej ze stron na piśmie, przyczem polska strona zgłasza w języku polskim i uwierzytelnionym rosyjskim, strona litewska w języku litewskim i uwierzytelnionym tłumaczeniem rosyjskim.

Zabiera głos jenerał Kattche i czyta deklarację litewską N 1 (patrz załącznik).

223/12

Delegacja Polska po dziesięciominutowej przerwie składa w odpowiedzi deklarację polską N 1 (patrz załącznik).

Po ogłoszeniu powyższego oświadczenia Delegacji Polskiej i krótkiej wymianie zdań nad nią, ogłasza się przerwa, po której generał Kattche składa deklarację litewską N 2 (załącznik).

Pan Łukasiewicz prosi o tekst noty, której treść nie jest polskiej delegacji znana wobec nieotrzymania takowej w Warszawie do dnia jej wyjazdu, t.j. 2-jej godziny po południu dnia 28 września.

Po dziesięciominutowym zaznajomieniu się z treścią ostatniej noty litewskiej, p. Łukasiewicz składa deklarację polską N 2 (załącznik).

Na tem zakończono pierwsze posiedzenie, wyznaczając drugie na godzinę 12-ą następnego dnia.

Załączników 4

Za Wydatkiem
[Signature]

WACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. D. 5358/12 5/11 1920.

PIŁDUSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PIŁDUSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Z A Ł A C Z N I K

Deklaracja polska N 1.

W odpowiedzi na odczytane oświadczenie Delegacji Litewskiej Delegacja Polska ma zaszczyt zakomunikować, iż chętnie zgadza się na to, aby na czas trwania rokowań w Suwałkach była ustanowiona przerwa działań bojowych na terenie Suwalszczyzny, który nie jest obecnie terenem wojny polsko-sowieckiej. Delegacja natychmiast po posiedzeniu skomunikuje się z odpowiednimi władzami wojskowymi celem wydania potrzebnych rozkazów.-

Za zgodności
WIA Ckmymah.

Z A Ł A C Z N I K

Deklaracja polska N 2.

Delegacja polska wita z zadowoleniem notę Rządu Litewskiego z dn. 27/IX 1920, z treścią której Delegacja Polska mogła dopiero przed chwilą zaznajomić się, z kopji przedstawionej przez Delegację Litewską, gdyż przed wyjazdem naszym z Warszawy Rząd Polski tej noty nie otrzymał.

Zajęcie przez wojska litewskie terytorjów polskich było jednym z zasadniczych powodów konfliktu pomiędzy obydwoma armjami, dla uregulowania którego już po raz trzeci nawiązujemy rokowania. Stosunek Rządu Polskiego do kwestji linii 8 grudnia 1919 r. był już niejednokrotnie ujawniony zarówno bezpośrednio wobec Rządu Litewskiego jak wobec Ligi Narodów i w chwili obecnej nie zaszły tu żadne zmiany.

Znane już Delegacji i Rządowi Litewskiemu przynajmniej w ogólnych zarysach warunki Rządu Polskiego były i są w dalszym ciągu jedynie prostą konsekwencją zachowywania się Rządu Litewskiego. Ponieważ stosunek Rządu Litewskiego do Polski znalazł się w ostatnich dwóch miesiącach swój wyraz nie tylko w zajęciu terytorjum polskiego, lecz również w naruszeniu neutralności w wojnie polsko-sowieckiej na niekorzyść Polski, przeto obok kwestji linii demarkacyjnej musimy tu jeszcze omówić sprawy związane z zachowaniem ścisłej neutralności przez Litwę.

Delegacja Polska wyraża nadzieję, że skoro rozpoczynamy swe obrady od pomyślniej zmiany dotychczasowego stanowiska Rządu Litewskiego w sprawie linii demarkacyjnej na Suwalszczyźnie, nie napotkamy żadnych decydujących trudności przy rozwiązaniu kwestji ściśle wojskowego charakteru.

Ograniczając się narazie do tego ogólnikowego oświadczenia delegacja Polska pozostawia sobie prawo odczytania na następnym posiedzeniu obszerniejszej odpowiedzi.-

Ja wykonał
W. W. W.

Z A Ł A C Z N I K

Deklaracja litewska N 1.

Wobec tego, że Rządy Litewski i Polski w ostatnich notach wyraziły życzenie zakończenia w jaknajkrótszym terminie godnego pożałowania przelewu krwi między litewskim i polskim wojskiem i rozstrzygnięcia w drodze pokojowej litewsko-polskiego nieporozumienia;

wobec tego, że ^{jako} na dowód i potwierdzenie swoich szczerych zamiarów, Rząd Litewski w swej nocie z dnia 27 września zaproponował Rządowi Polskiemu kompletne zawieszenie działań wojennych poczynając od godziny 12 29 września r.b.

wobec tego, że na tę propozycję Rządu Litewskiego nie otrzymano dotąd odpowiedzi ze strony polskiej; -

Delegacja Litewska wyrażając wdzięczność Dowództwu Polskiemu za zawieszenie działań wojennych między 16 a 18 godziną w dniu 29/IX wzdłuż drogi, ~~na~~ którą jechała z Kalwarji do Suwałk Delegacja Litewska, uważa że pierwszą kwestję, którą powinny wyjaśnić obie Delegacje i która powinna służyć jako poważny czynnik do dalszej owocnej pracy Konferencji powinno być zawieszenie działań wojennych, które Rząd Litewski zaproponował w swojej nocie z dnia 27/IX

Dlatego chcąc wstworzyć spokojną i możliwie odpowiednią atmosferę do dalszego prowadzenia rokowań, Delegacja Litewska, na zaszczyt powtórzyć propozycję Rządu Litewskiego z dnia 27/IX i zaproponować natychmiastowe zawieszenie działań wojennych na całym froncie litewsko-polskim.

Suwałki, 30 września 1920 r.

Za zgodnicie
W. Niemcewicz

Z A Ł A C Z N I K

Deklaracja litewska N 2.

W odpowiedzi na oświadczenie Delegacji Polskiej N 1 Delegacja Litewska ma zaszczyt zakomunikować co następuje:

Upatrując w zgodzie Delegacji Polskiej na zawieszenie działań wojennych na terenie b.gub.Suwalskiej w czasie trwania rokowań - pierwszy realny, chociaż i niewielki krok ku zakończeniu rozlewu krwi między Litwą a Polską, Delegacja Litewska poczyni odpowiednie zarządzenia w celu, aby i z litewskiej strony zostały zawieszone działania wojenne w tym samym rejonie i w tym samym czasie poczynając od 24 godziny (według czasu litewskiego) w dniu 30 września.

Równocześnie Delegacja Litewska uważa za swój obowiązek kategorycznie stwierdzić, że Litwa, nie prowadząc wojny z Polską jak również z Rosją, już od dłuższego czasu jest terenem działań dwu walczących ze sobą armji. Naród Litewski, który dąży dopokoju ze wszystkimi swemi sąsiadami, niezasłużenie odczuwa na sobie wszystkie okropności wojny.

Wobec tego Delegacja Litewska uważając jako swój główny cel i zadanie wynalezienie środków i dróg do zabezpieczenia swego kraju i swego narodu od dalszego zniszczenia i ruiny, jest gotową przystąpić do dalszych rokowań w nadziei, że takowe doprowadzą do wyżej wymienionego pożądanego celu.-

Suwałki

30 września 1920 r.

Za zgodą
W. W. W.

